

Langdurige of terugkerende psychische problemen

Het programma GeestKracht van FNO wil dat elke jongvolwassene (16-35 jaar) zichzelf kan zijn en ook met een psychische kwetsbaarheid krachtig kan (blijven) meedoen in de maatschappij. GeestKracht richt zich op preventie van het ontstaan van psychische problemen, op het beperken van de praktische gevolgen ervan en op het bevorderen van maatschappelijke participatie.

Over wie hebben we het?

Jongeren met langdurige of terugkerende psychische problemen zijn jongeren met mentale problematiek waarbij over het algemeen geen uitzicht is op volledig herstel. Het gaat onder andere om autisme, aanhoudende depressies en angststoornissen, posttraumatische stressstoornis en persoonlijkheidsstoornissen.

11%

van de jongvolwassenen
van 18 tot 25 jaar

Maar rond de 2.500 mensen (in totaal, dus niet alleen jongvolwassenen) ontvangen langdurige ggz via de Wet langdurige zorg (Wlz) (Ministerie van Volksgezondheid, 2018). Dit is mogelijk een vertekend beeld omdat ggz pas na drie jaar onder deze wet valt (CBS, 2019).

Langdurige zorg

- Voor veel mensen geldt dat zij gebruik kunnen maken van de Wlz als zij langer dan drie jaar zorg met verblijf ontvangen.
- Voordat iemand onder de Wlz valt, is de gemeente verantwoordelijk voor de zorg van deze persoon (Ministerie van Volksgezondheid, 2017).
- Jongeren rond de leeftijd van 18 jaar vallen vaak tussen wal en schip bij het ontvangen van langdurige zorg (te Velde et al., 2018). Naast verlengde jeugdzorg (verschillend per gemeente) is er geen wet die aansluitende vergoeding biedt wanneer een jongvolwassene behoefte heeft aan continue langdurige zorg.

Toekomstperspectief

- Jongeren met langdurige of terugkerende psychische problemen voelen zich minder begrepen door hun leeftijdsgenoten.
- Zij geven aan minder zin te hebben in de toekomst en zich meer zorgen te maken over de toekomst dan leeftijdsgenoten.
- Deze jongeren verwachten dat zij in de toekomst minder snel financieel onafhankelijk zullen zijn.
- Zij hebben minder vaak werk (betaald of vrijwilligerswerk) dan jongeren zonder deze psychische problemen (van Hal et. al., 2019)

Langdurige of terugkerende psychische problemen kunnen gevolgen hebben voor iemand opleidings- en baankansen. Mensen met langdurige psychische klachten lopen een hoger risico om vroegtijdig schoolverlater te worden en hun werkgeluk en -omstandigheden zijn minder dan die van de algemene bevolking. Dit geldt nog sterker voor mensen die voor hun klachten geen hulp of zorg ontvingen (Veldman, 2016).

Meer weten? Kijk op fnozorgvoorkansen.nl/geestkracht

Aard en omvang van psychische problematiek

Autisme Spectrum Stoornissen

- Autisme wordt vaker bij kinderen gediagnostiseerd dan bij volwassenen.
- Van de jongvolwassenen in Nederland heeft 1,1% autisme (Van Hal et. al., 2019).
- Jongens met een gemiddelde intelligentie hebben een acht keer grotere kans om autisme gediagnosticeerd te krijgen dan meisjes met een gemiddelde intelligentie.
- Bij mensen met een verstandelijk beperking is de kans nog maar drie keer groter (Muskens et. al., 2014).

Stemmingsstoornissen

- Ongeveer 4% van jongvolwassenen heeft een stemmingsstoornis.

Angststoornissen

- Een angststoornis komt voor bij mannen (1,1 – 2,7%) en bij vrouwen (3 – 5,5%) (RIVM, 2020).
- Zo'n 30.000 mensen (ongeveer 30%) hebben last van langdurige klachten langer dan 36 maanden (Te Have et. al., 2021).

Post Traumatische Stress-stoornissen

- Post Traumatische Stress-stoornissen hebben een prevalentie van 4,4 – 6,4% bij jongvolwassen mannen (ongeveer 90.000) en 11,1 – 22,2% bij jongvolwassen vrouwen (270.000) (RIVM, 2019).

Persoonlijkheidsstoornissen

- Bij zo'n 60.000 jongvolwassenen is sprake van een persoonlijkheidsstoornis (CBS, 2016). Dit is een verscheidenheid aan verstoringen in de identiteitsontwikkeling die vaak gepaard gaan met andere psychische aandoeningen (Verheul et. al., 2007).
- Zo'n 60% van de psychiatrische patiënten en een vergelijkbaar percentage van de gedetineerden heeft een persoonlijkheidsstoornis.

‘Elke jongvolwassene kan zichzelf zijn en ook met een psychische kwetsbaarheid krachtig meedoen in de maatschappij. Dát is de droom van GeestKracht.’